

พระราชบัญญัติ

โรงเรียนเอกชน

พ.ศ. ๒๕๒๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ โห้ยกเล็ก

- (๑) พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๙๗
- (๒) พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงเรียน” หมายความว่า โรงเรียนเอกชน อันได้แก่สถานศึกษา หรือสถานที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกผลัดรวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป

“นักเรียน” หมายความว่า ผู้รับการศึกษาจากโรงเรียน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ผู้จัดการหรือผู้อำนวยการโรงเรียน

“ครูใหญ่” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่

“ครู” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ครูหรืออาจารย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการ สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) สถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร หรือราชการส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น

(๒) สถานศึกษาที่มีได้สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาเฉพาะอย่างตามความต้องการของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐนั้น

(๓) สถานศึกษาที่คณะสงฆ์จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาอบรมและสั่งสอนพระภิกษุสามเณร

(๔) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการศึกษาเอกชน” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน อธิบดีกรมวิชาการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมอาชีวศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการสองคน ครูใหญ่ หรือครูสองคน และบุคคลอื่นอีกสามคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับการศึกษาและการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดทำโครงการส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนและประสานงานการศึกษากับส่วนราชการอื่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและส่งเสริมการศึกษาและกิจการของโรงเรียน

(๒) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการการศึกษาเอกชนมอบหมาย

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำหน้าที่
เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ มีวาระอยู่ใน
ตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ พ้นจากตำแหน่ง
ก่อนถึงวาระ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติ

เสื่อมเสีย

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความ

สามารถ

(๖) พ้นจากการเป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครู
ใหญ่ หรือครูในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น

(๗) ได้รับความจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้
จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ
ความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต้องมีการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการการศึกษาเอกชนและคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๒

ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียน

มาตรา ๑๕ โรงเรียนมี ๓ ลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของ
กระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ
และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน

(๒) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของ
กระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ
และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน

(๓) โรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะ
พิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา หรือจิตใจ ที่จัดเป็นรูปแบบ
การศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลผู้ยากไร้ หรือ
ผู้ทุพพลภาพทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษา
สงเคราะห์

โรงเรียนแต่ละลักษณะจะแบ่งออกเป็นประเภทใดหรือ
ระดับใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ รัฐมนตรีอาจจำกัดจำนวนโรงเรียนลักษณะใด
ประเภทใด หรือระดับใด ในท้องที่ใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ โดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์แก่การจัดตั้ง ควบคุมและส่งเสริม
โรงเรียน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจวางระเบียบ

(๑) กำหนดมาตรฐานของโรงเรียน

(๒) ยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๖ และหมวด ๗ ทั้งหมด หรือบางส่วนมาใช้บังคับแก่โรงเรียน ตามมาตรา ๑๕ (๒) ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจาก กระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียนตามมาตรา ๑๕ (๓) ทั้งนี้ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ห้ามบุคคลใดจัดตั้งโรงเรียน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียนจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

โรงเรียนใดจะจัดให้มีการสอนประเภทใดหรือระดับใด และจะ รับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนได้มีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ระบุ ในใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

มาตรา ๑๙ ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) มีทรัพย์สิน หรือฐานะพอที่จะจัดตั้งและดำเนิน กิจการโรงเรียนได้
- (๔) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีล-
ธรรมอันดี

(๖) ไม่ฝักใฝ่หรือเลื่อมใสในลัทธิที่เป็นภัยต่อความ
มั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ

(๗) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้น
แต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
ให้จัดตั้งโรงเรียน

(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้ง โรงเรียน
เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวัน
ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

(๙) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้
ความสามารถ

(๑๐) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด
ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีล-
ธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ
ความผิดลหุโทษ และได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบ
อนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

ในกรณีผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนเป็นนิติบุคคล นิติบุคคล
นั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่ต้องมีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เว้นแต่นิติบุคคล
ที่ขอจัดตั้งนั้นเป็นองค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจขอจัดตั้งโรงเรียนเพื่อ
วัตถุประสงค์ขององค์การของรัฐหรือของรัฐวิสาหกิจ

(๒) มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนิน
กิจการโรงเรียนได้

(๓) นิติบุคคลที่เป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วน จะ
ต้องมีทุนหรือจำนวนหุ้นเป็นของผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติ
ไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทุนหรือจำนวนหุ้นทั้งหมด และจะต้องมี
จำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(๔) นิติบุคคลที่เป็นมูลนิธิ จะต้องมีการมุล
นิธิที่มีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

(๕) นิติบุคคลที่เป็นสมาคมหรือสหกรณ์ จะต้องม
กรรมการที่มีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
และสมาชิกของสมาคมหรือสหกรณ์ต้องมีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๖) ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคล
นั้นต้องมีคุณสมบัติ และไม่มลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒)

(๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐)

มาตรา ๒๐ ห้ามผู้รับใบอนุญาตดำเนินการ อันเป็นการเปลี่ยนแปลง
แปลงโรงเรียนให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน เว้น
แต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๑ ผู้รับใบอนุญาตอาจโอนโรงเรียนที่ตนได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ได้ โดยขอรับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การโอนโรงเรียนตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ถ้าผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ทายาทซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ หรือในกรณีที่มียายาทหลายคนให้ทายาทด้วยกันนั้นตกลงตั้งทายาทคนหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ เป็นผู้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนโรงเรียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้อนุญาตอาจส่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกทราบ

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ทายาทหรือผู้จัดการมรดกซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเสมือนผู้รับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้ขอรับโอนตามวรรคหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ หรือไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ วรรคสองได้โดยครบถ้วน ผู้อนุญาตอาจส่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนั้นได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ในภายหลัง ผู้อนุญาตอาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการโอนโรงเรียนที่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนให้แก่บุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้อนุญาตอาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนั้นได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตทราบ

ให้นำระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การโอนโรงเรียนตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

หมวด ๓

การบริหารและการควบคุมโรงเรียน

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดให้โรงเรียนลักษณะใด ประเภทใด หรือระดับใด ต้องมีคณะกรรมการอำนวยการเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารโรงเรียนได้

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการอำนวยการตามมาตรา ๒๔ ประกอบด้วยผู้รับใบอนุญาต หรือผู้แทนของนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ ผู้จัดการ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการหนึ่งคน และบุคคลอื่นซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

แต่ไม่เกินแปดคน ในจำนวนน้อยอย่างน้อยต้องเป็นผู้แทนของครูในโรงเรียน
นั้นหนึ่งคน และผู้แทนของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนั้นหนึ่งคน
เป็นกรรมการและให้ครูใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการอำนวยการที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งต้องมีความประพฤติ
เรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

มาตรา ๒๖ กรรมการอำนวยการซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งมีวาระ
อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการอำนวยการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา
๒๖ กรรมการอำนวยการซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความ
สามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้
จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความ
ผิดลหุโทษ

(๖) ผู้รับใบอนุญาตให้ออก เนื่องจากมีความ
ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๗) พ้นจากการเป็นครู หรือการเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สำหรับกรรมการอำนวยการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนของครูหรือผู้แทนของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน

ในกรณีที่กรรมการอำนวยการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการอำนวยการตามมาตรา ๒๔ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมดูแลให้โรงเรียนปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

(๒) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของครู นักเรียน หรือผู้ปกครองของนักเรียน

(๓) เสนอความเห็นและให้คำแนะนำแก่ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งในแต่ละภาคการศึกษา

การประชุมของคณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียน ให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีผู้จัดการคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบในกิจการทั่วไปของโรงเรียน และควบคุมปกครองครูใหญ่ ครู และนักเรียนในโรงเรียน

มาตรา ๓๑ ห้ามบุคคลใดเป็นผู้จัดการ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากผู้รับใบอนุญาตและได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๕) (๖) และ (๘)

(๒) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๓) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

(๔) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อ

ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

(๖) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้ครูใหญ่คนหนึ่ง เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในด้านวิชาการของโรงเรียน และเป็นผู้ควบคุมปกครองครูและนักเรียนของโรงเรียน

มาตรา ๓๔ ห้ามบุคคลใดเป็นครูใหญ่ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากผู้จัดการโดยความเห็นชอบของผู้รับใบอนุญาต และได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ใหญ่จากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ใหญ่ตามมาตรา ๓๕

(๒) มีความรู้และประสบการณ์ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ ครูใหญ่ต้องทำงานประจำอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลาที่มีการสอน เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๓๗ ผู้รับใบอนุญาตอาจแต่งตั้งให้บุคคลผู้มียุติคุณสมบัตินี้และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ หรือแต่งตั้งครูใน

โรงเรียนของคุณเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ เพื่อช่วยเหลือผู้จัดการ หรือครูใหญ่ แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนของคุณได้โดยขอรับอนุญาตจากผู้
อนุญาต

การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้ช่วยครูใหญ่ตามวรรคหนึ่ง ต้องได้
รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีครูประจำการสอนอยู่ใน
โรงเรียนให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียนและจำนวนชั้นของโรงเรียน

จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน และจำนวนนักเรียนต่อชั้น ให้เป็น
ไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ ห้ามบุคคลใดเป็นครูในโรงเรียน เว้นแต่ได้รับใบ
อนุญาตให้เป็นครูจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู ต้องมีคุณสมบัติและ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม

มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) (๖) (๗) และ (๘)

- (๔) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด
เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบ
อนุญาตให้เป็นครู

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นครู เว้นแต่
ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบ
อนุญาตให้เป็นครู

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาลงโทษ
ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อ
ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ
ความผิดลหุโทษ และได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบ
อนุญาตให้เป็นครู

(๘) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
สำหรับคุณสมบัติตาม (๑) ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
พิจารณาผ่อนผันได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๑ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอบรรจุบุคคลผู้ได้รับ
ใบอนุญาตให้เป็นครูเข้าเป็นครูในโรงเรียนของตน ให้ยื่นคำขออนุญาต
ต่อผู้อนุญาต เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่
รัฐมนตรีกำหนดแล้ว จึงจะบรรจุบุคคลนั้นเข้าทำการสอนได้

มาตรา ๔๒ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือ
ครูสำหรับ โรงเรียนใดให้ผู้นั้นเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูสำหรับ
โรงเรียนนั้น

การเปลี่ยนแปลงผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๓ ในกรณีจำเป็นระหว่างมีการขอเปลี่ยนหรือบรรจุผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ผู้อนุญาตอาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งขอเข้ารับการบรรจุเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูนั้นเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่จะขอเข้ารับการบรรจุเป็นการชั่วคราวก็ได้ และถ้าภายหลังผู้นั้นได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ก็ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู นับแต่วันเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่ผู้นั้นไม่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่นับแต่วันที่มีคำสั่งไม่อนุญาต แต่ผู้นั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่ก่อนวันที่มีคำสั่งไม่อนุญาต

มาตรา ๔๔ เวลาทำการของครูใหญ่และครูต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๕ การจัดดำเนินกิจการของโรงเรียน ในส่วนที่ว่าด้วยครู ภาครเรียน หลักสูตรการเรียน การสอน การประเมินผล สื่อการเรียน เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน การสอน และการบริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๖ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่พอเห็นได้ในระยะอันสมควร ติดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย

มาตรา ๔๑ ผู้จัดการต้องจัดให้โรงเรียนเปิดทำการสอนภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่โรงเรียนหยุดทำการสอน
ติดต่อกันเกินเจ็ดวัน นอกจากการหยุดตามปกติของโรงเรียน ผู้จัดการ
ต้องรายงานเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตก่อน หรือภายในกำหนดเจ็ดวันนับ
แต่วันหยุดทำการสอนพร้อมด้วยเหตุผลของการหยุดทำการสอน

มาตรา ๔๔ ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
ขอร่วมกันดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้นักเรียน ได้รับการศึกษาตลอดเวลาที่
โรงเรียนเปิดทำการสอน

(๒) รักษาความสงบเรียบร้อยตลอดเวลาที่นักเรียน
อยู่ในโรงเรียน รวมทั้งสอดส่องระมัดระวังมิให้มีการดำเนินการอันเป็นภัย
ต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยหรือ
ศีลธรรมอันดีของประชาชนในบริเวณโรงเรียน

มาตรา ๔๕ ผู้จัดการและครูใหญ่ต้องจัดให้มีทะเบียนครู ทะเบียน
นักเรียน บัญชีเรียกชื่อนักเรียน ทะเบียนประวัติของโรงเรียน การประเมิน
ผลการเรียน สมุดหมายเหตุรายวัน สมุดลงเวลาทำงานของครู และ
เอกสารอื่นที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา ซึ่งต้องจัดทำให้ถูกต้องตามความ
เป็นจริง และเก็บรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้ เว้นแต่ได้รับการ
ยกเว้น หรือถอนคืนจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๐ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน ต้อง
ใช้ภาษาไทย

การสอนในโรงเรียนนอกจากการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ ต้องใช้ภาษาไทย หากจะใช้เป็นภาษาต่างประเทศให้กระทำต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา ๕๑ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกระเบียบกำหนดอัตราและวิธีการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนได้ตามที่เห็นสมควร

โรงเรียนใดจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นได้เท่าใด ให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ โดยไม่เกินอัตรา และตามวิธีการเก็บตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการร่วมกันรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีการเงิน และบัญชีอื่นของโรงเรียนตามแบบและระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การลงรายการในบัญชี ต้องแสดงให้เห็นถูกต้องตามความเป็นจริง

มาตรา ๕๓ ให้ผู้จัดการจัดทำรายงานแสดงกิจการของโรงเรียนเสนอต่อผู้อนุญาตตามกำหนดระยะเวลาและตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ภักษัตราຍหรือเหตุการณ์อื่นกระทบกระเทือนต่อการจัดให้การศึกษาแก่นักเรียนหรือสวัสดิภาพของนักเรียน เกิดขึ้นแก่โรงเรียน ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้รายงานเหตุการณ์นั้นให้ผู้อนุญาตทราบภายในสี่ห้วงนับแต่วันที่ภักษัตราຍหรือเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้น

ถ้าเป็นการพ้นวิสัย ให้ผู้จัดการ หรือครูใหญ่ หรือครูผู้อาวุโสในตำแหน่งตามลำดับ เป็นผู้รายงานเหตุการณ์นั้นให้ผู้อนุญาตทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่สถานที่หรือบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนมีสภาพขัดต่อหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘ หรือเกิดมีสภาพขัดต่อสุขลักษณะอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียน ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขสภาพเช่นว่านั้น และในกรณีที่เห็นว่าจำเป็นอาจมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้โรงเรียนดังกล่าวหยุดทำการสอนจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้ดำเนินการแก้ไขสภาพเช่นว่านั้น เสร็จสิ้นไปแล้ว

ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการตามคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มิโรคติดต่อ หรือมีเหตุอันอาจเป็นอันตรายแก่นักเรียนเกิดขึ้น ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้โรงเรียนหยุดทำการสอนได้จนกว่าจะเห็นว่าพื้นที่อันตรายแล้ว

มาตรา ๕๗ ห้ามผู้รับใบอนุญาตกระทำการใดในลักษณะเป็นตัวแทนหรือสาขาของสถาบันหรือสถานศึกษาในต่างประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๘ ห้ามผู้รับใบอนุญาตโฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ซึ่งกิจการของโรงเรียนในลักษณะโอ้อวดเกินความจริง

หรือในลักษณะที่แสดงว่าโรงเรียนของตนเป็นตัวแทนหรือสาขาของสถาบันหรือสถานศึกษาในต่างประเทศอันเป็นที่

มาตรา ๕๘ ห้ามผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้สถานที่หรือบริเวณโรงเรียนทำการสอนหรืออบรมเพื่อสนับสนุนซึ่งลัทธิที่เบียดเบียนภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ หรือทำอันใดอันขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน

มาตรา ๖๐ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะเลิกดำเนินการโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งแสดงรายละเอียดและเหตุผลที่ต้องการขอลงเลิกต่อผู้อนุญาตก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีเหตุจำเป็นต้องเลิกดำเนินการโรงเรียนก่อนสิ้นปีการศึกษา ให้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งต่อผู้อนุญาตไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการ

เมื่อได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้อนุญาตพิจารณาและมิคำสั่งว่าจะควรมอบอนุญาตให้เลิกได้เมื่อใด ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการอย่างใด ทั้งนี้โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์และส่วนได้เสียของนักเรียนในโรงเรียนนั้นเป็นสำคัญ

ให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษากการประเมินผลการเรียน ต้นขวัญใบสุทธิ ทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อนักเรียน และสมุดหมายเหตุรายวัน ส่งมอบต่อผู้อนุญาตให้เสร็จสิ้นภายใน

สืบหว่านับแต่วันเลิกดำเนินกิจการ เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถส่งมอบหลักฐานดังกล่าวได้โดยมีเหตุผลสมควรอันมิใช่เป็นความผิดของผู้รับใบอนุญาต

หมวด ๔

จรรยา มรรยาท วินัย และหน้าที่

มาตรา ๖๑ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องมีจรรยาและมรรยาทอันดีงาม และต้องปฏิบัติตนให้อยู่ในวินัยและหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ครูใหญ่และครูต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยจรรยา มรรยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครูตามที่ครูสภากำหนด และตามระเบียบของโรงเรียนที่ตนมีหน้าที่ทำการสอนซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้อนุญาตด้วย

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูประพฤติตนผิดจรรยา มรรยาท หรือไม่ปฏิบัติตนตามวินัยหรือหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๑ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจแนะนำตักเตือน คำறிโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ภาคทัณฑ์ ระงับการให้การอุดหนุนตามมาตรา ๖๕ ระงับการจ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ตามมาตรา ๖๔ (๒) หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามควรแก่กรณี

คำสั่งลงโทษของผู้อนุญาตตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูประพฤตินติจรรยา มรรยาท หรือไม่ปฏิบัติตามวินัย หรือหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตาม มาตรา ๖๑ ให้ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ รับใบอนุญาตมีอำนาจสั่งลงโทษโดยการตำหนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน หรือสั่งให้พ้นจากหน้าที่ครูใหญ่ หรือครู ตามควรแก่กรณี

การสั่งลงโทษครูใหญ่หรือครูตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

การอุดหนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่ และครู

มาตรา ๖๔ การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียน ให้กระทำได้ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดส่งครูไปช่วยสอนในโรงเรียน
- (๒) ให้อุปกรณ์การศึกษา
- (๓) ให้เงินอุดหนุน
- (๔) ให้เข้าทรัพย์สินของกระทรวงศึกษาธิการ
- (๕) อุดหนุนและส่งเสริมด้วยประการอื่น

การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๕ การส่งเสริมและช่วยเหลือครูใหญ่และครู ให้กระทำ
ได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้การอบรมทางวิชาการ
- (๒) ให้เงินสงเคราะห์ตามส่วนที่รัฐบาลจัดสรรเข้า
ในกองทุนสงเคราะห์
- (๓) ให้เงินสมทบเงินเดือนหรือค่าครองชีพ
- (๔) ส่งเสริมและช่วยเหลือด้วยประการอื่น

การส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๖

การคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู

มาตรา ๖๖ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครอง
การทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู ดังต่อไปนี้

- (๑) อัตราเงินเดือนหรือค่าสอนซึ่งผู้รับใบอนุญาต
ต้องจ่ายให้ครูใหญ่และครู
- (๒) แบบและข้อกำหนดของสัญญาการเป็นครูใหญ่
และครู
- (๓) การร้องทุกข์ของครูใหญ่หรือครูต่อคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานของครูใหญ่และครู
- (๔) การประนีประนอมข้อขัดแย้งระหว่างครูใหญ่
หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ

(๕) การจ่ายค่าชดเชยและค่าทดแทนให้แก่ครูใหญ่
และครู

(๖) การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บ
และการนำส่งเงินสมทบ การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๖๓ และการ
จ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพตามมาตรา ๖๔

(๗) การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของครูใหญ่
และครู

มาตรา ๖๗ ให้มีกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อ
เป็นทุนจ่ายให้แก่ครูใหญ่และครูตามมาตรา ๖๖ (๕) (๖) และ (๗)

กองทุนสงเคราะห์ประกอบด้วยเงินสมทบ เงินหรือทรัพย์สินที่มี
ผู้บริจาคและเงินรายได้อื่น

เงินที่กองทุนสงเคราะห์ได้รับทั้งสิ้นเป็นของกองทุนสงเคราะห์ใน
กระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บและการนำส่งเงินสมทบ
การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ และการอุดหนุนการจ่ายเงิน
สงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
ตามมาตรา ๖๖ (๕) หรือ (๖) ระเบียบนั้นต้องได้รับความเห็นชอบของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๖๘ ให้ครูใหญ่ ครู ผู้รับใบอนุญาต และรัฐบาลออกเงิน
สมทบในกองทุนสงเคราะห์ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ครัวใหญ่หรือครัว ออกเงินสมทบในอัตราร้อยละ สามของเงินเดือนรายเดือนที่ครัวใหญ่หรือครัวแต่ละคนได้รับ

(๒) ผู้รับใบอนุญาตออกเงินสมทบเป็นจำนวนเท่ากับ เงินสมทบที่ครัวใหญ่หรือครัวออกตาม (๑) เป็นรายคน

(๓) รัฐบาลออกเงินสมทบเป็นจำนวนสองเท่าของ เงินสมทบที่ครัวใหญ่หรือครัวออกตาม (๑) เป็นรายคน

มาตรา ๖๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่หักและรวบรวมเงินสมทบ ของครัวใหญ่หรือครัวไว้ทุกคราวที่ทำการจ่ายเงินเดือนรายเดือนตามอัตราที่ ครัวใหญ่หรือครัวต้องออกสำหรับเดือนที่แล้วมา และให้นำส่งเงินสมทบ ดังกล่าวพร้อมทั้งเงินสมทบที่ผู้รับใบอนุญาตออกตามระเบียบการจัดการ กองทุนสงเคราะห์และการนำส่งเงินสมทบ ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป ทุกเดือน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจนำส่งเงินสมทบตามกำหนดเวลาใน วรรคหนึ่ง และได้รับร้องขอผ่อนผันการนำส่งต่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรี มอบหมาย เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเห็นสมควร จะ ผ่อนผันเลื่อนกำหนดเวลาการนำส่งเงินสมทบออกไปก็ได้

มาตรา ๖๖ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบ จำนวนในคราวใดภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือภายในระยะเวลาที่ได้รับ การผ่อนผันตามมาตรา ๖๕ ต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกในอัตราร้อยละสองต่อ เดือนของจำนวนเงินสมทบที่ไม่นำส่ง หรือส่งไม่ครบในคราวนั้น

ในการคำนวณเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่ง เศษของเดือนให้นับเป็น
หนึ่งเดือน

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด
อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับใบอนุญาตซึ่งไม่นำส่งเงิน
สมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบเป็นระยะเวลาเกินหนึ่งปีโดยมีต้อง
ขอให้ศาลมีคำสั่ง ๕๕ แห่งที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินสมทบที่ค้างชำระ

การมีคำสั่งให้ยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง
จะกระทำได้อต่อเมื่อ ได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือ ให้ผู้รับ ใบอนุญาตนำเงิน
สมทบ และเงินเพิ่มที่ค้างมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้

วิธีการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธี
การตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายใน
การยึด อายัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่
ค้างจ่าย ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว

มาตรา ๑๒ เงินกองทุนสงเคราะห์ให้นำไปดำเนินการเพื่อหาผล
ประโยชน์ให้แก่กองทุนสงเคราะห์ได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดย
ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เงินที่ได้จากการนำเงินสมทบ ไปดำเนินการหาผลประโยชน์ตาม
วรรคหนึ่งให้ส่งเข้าสมทบเป็นเงินกองทุนสงเคราะห์

มาตรา ๗๓ ครูใหญ่หรือครูซึ่งมีวันทำงานมาแล้วสามสิบวันนับแต่วันที่ออกเงินสมทบ มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ในกรณีเจ็บป่วยและคลอดบุตร ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อตนเอง คู่สมรส บิดามารดา หรือบุตร ซึ่งอยู่ในความอุปการะและมีอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์และเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

(๒) เมื่อตนเอง หรือคู่สมรสคลอดบุตรและเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

การจ่ายเงินสงเคราะห์ตาม (๑) หรือ (๒) ให้จ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๖

มาตรา ๗๔ ครูใหญ่ หรือครูมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากงานดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๑ เท่ากับจำนวนที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกสมทบตามมาตรา ๖๘ (๑) พร้อมทั้งดอกเบี้ยตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ เท่ากับจำนวนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลได้ออกสมทบตามมาตรา ๖๘ (๒) และ (๓) โดยไม่มีดอกเบี้ย

ครูใหญ่และครูไม่มีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ในกรณีออกจากงานก่อนมีเวลาทำงานครบห้าปีบริบูรณ์ หรือออกจาก

งานโดยมีความผิด เว้นแต่เป็นการออกจากงานเพราะตายหรือเจ็บป่วย
ทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า
ไม่สามารถประกอบอาชีพครต่อไปได้ หรือเพราะโรงเรียนเลิกกิจการ

ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูมีเวลาทำงานเกินห้าปีอาจได้
รับการพิจารณาให้ได้รับเงินเดือนเลี้ยงชีพประเภท ๒ มากกว่าจำนวนดังกล่าว
ใน (๒) ก็ได้ ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การนับเวลาทำงานให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือน
ที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกเงินสมทบตามมาตรา ๖๘ (๑)

มาตรา ๖๕ การนำเงินของกองทุนสงเคราะห์ไปใช้จ่ายเพื่อการ
บริหารงานของกองทุนสงเคราะห์ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๖๖ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการ
ตรวจสอบบัญชีและการเงินของกองทุนสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติ

หมวด ๗

คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน

มาตรา ๗๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ
คุ้มครองการทำงาน" ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นประธานกรรมการ
และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกิน
สิบคน ในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตและผู้แทนฝ่ายครู

จำนวนฝ่ายละเท่ากัน อย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้
ข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

วิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตและผู้
แทนฝ่ายครูตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งระหว่างครู
ใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ

(๒) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของครูใหญ่ ครู ผู้
รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการ

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับค่าชดเชย และ
ค่าทดแทนซึ่งผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องจ่ายให้แก่ครูใหญ่หรือครูตาม
กฎหมายว่าด้วยแรงงาน

(๔) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องอื่นตามที่กฎหมาย
ข้อบังคับ หรือระเบียบกำหนดไว้

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการคุ้มครองการทำงานมอบ
หมาย

วิธีพิจารณาของคณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๑๓ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

เว้นแต่เป็นโทษที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๗) พ้นจากการเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือครุ ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แทนฝ่ายครุ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนเว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่ง

ของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๘๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗๑ ซึ่งมีส่วนได้เสียโดยตรงในเรื่องที่ได้รับไว้พิจารณาเรื่องใดไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมพิจารณาเรื่องนั้น

มาตรา ๘๒ เมื่อคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานได้รับเรื่องใดไว้พิจารณาตามมาตรา ๗๘ และได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ได้รับพิจารณาเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้คู่กรณีทราบ

ในขณะที่เรื่องอยู่ในระหว่างดำเนินการพิจารณาวินิจฉัย ห้ามฝ่ายผู้รับใบอนุญาตหรือฝ่ายคู่กรณีทำการใด ๆ อันเป็นการยุยง สนับสนุน หรือชักชวนให้ครูหรือนักเรียนทำการสนับสนุนหรือขัดขวางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ทั้งต้องไม่กระทำการใด ๆ เป็นไปในลักษณะที่กระทบกระเทือนหรือเกิดความเสียหายต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือนักเรียน

มาตรา ๘๓ ให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานและคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๘๔ ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการคุ้มครองการทำงานและคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๘

การเพิกถอนใบอนุญาต และมาตรการพิเศษ

มาตรา ๘๕ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามมาตรา ๑๘ ได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕

(๒) ผู้รับใบอนุญาตขาดทุนทรัพย์ที่จะดำเนินกิจการของโรงเรียนได้

(๓) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้เกิดผลเสียหาย หรือ

(๔) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ และเกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๔๐ แล้วแต่กรณี หรือ

(๒) ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูผ่านหรือไม่ปฏิบัติตาม
การให้เป็นไปตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายกระทรวง
หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้เกิดผลเสียหาย

มาตรา ๘๗ คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๘๕ และมาตรา
๘๖ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตทราบ

มาตรา ๘๘ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตของโรงเรียนใดถึงแก่
ความตายและไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อดำเนิน
กิจการโรงเรียนนั้นต่อไปได้ หรือเมื่อโรงเรียนใดมีเหตุตามมาตรา ๘๕
ผู้อนุญาตอาจสั่งให้โรงเรียนนั้นอยู่ในความควบคุมของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชนก่อนที่จะเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ และให้
ตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนขึ้น ประกอบด้วยประธานกรรมการ
และกรรมการอีกไม่เกินหกคนทำหน้าที่แทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ
เป็นการชั่วคราว และให้บิดประกาศการควบคุมโรงเรียนนั้นไม่น้อยกว่า
เจ็ดวันไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนและท่อนตามคณะกรรมการควบคุม
โรงเรียนเห็นสมควร

ในกรณีที่ไม่มีกำรยื่นคำขอโอนโรงเรียนตามมาตรา ๒๒ เพราะเหตุ
ที่ผู้รับใบอนุญาตตายและไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อ
ดำเนินกิจการโรงเรียนได้ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนตามวรรคหนึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้รับใบอนุญาตเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๘๘ เมื่อมีคำสั่งควบคุมโรงเรียนตามมาตรา ๘๘ แล้ว
ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครู หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่

ในโรงเรียนนั้นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมอบหมายและต้องจัดการอันสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน และดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนตลอดเวลาที่โรงเรียนอยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน และต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชีเอกสาร และสิ่งอันอื่นเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินและหนี้สินของโรงเรียนให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนโดยมิชักช้า

มาตรา ๕๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนที่ถูกควบคุมตามมาตรา ๔๘ ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินกิจการต่อไปและมีเหตุผลสมควร เพิกถอนใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๔๕ หรือสมควรให้เลิกการควบคุม ให้รายงานให้ผู้อนุญาตทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมีอำนาจอย่างเดียวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๘ และให้นำมาตรา ๕๘ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานระหว่างที่โรงเรียนถูกควบคุมตามมาตรา ๔๘ หรือการชำระบัญชี ให้จ่ายจากทรัพย์สินหรือกองมรดกของผู้รับใบอนุญาตได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่ทรัพย์สินหรือกองมรดกของผู้รับใบอนุญาตไม่พอแก่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนหรือการชำระบัญชี อาจนำเงินจากกองทุนสงเคราะห์ในส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลออก

เงินสมทบตามมาตรา ๖๘ มาสมทบจ่ายก็ได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่โรงเรียนใดถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายไม่ว่าด้วยเหตุใดจนไม่สามารถใช้เป็นโรงเรียนได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อนุญาตสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหยุดดำเนินการกิจการโรงเรียนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนนั้นให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคสอง ถ้าผู้รับใบอนุญาตปรับปรุงแก้ไขในโรงเรียนแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบเพื่อบำรุงให้ดำเนินการกิจการโรงเรียนต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้ และให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีอำนาจดำเนินการช่วยเหลือครูใหญ่ ครูและนักเรียนของโรงเรียนนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ในระหว่างที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโรงเรียน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะใช้สถานที่แห่งอื่นเพื่อดำเนินกิจการโรงเรียนเป็นการชั่วคราวให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต ในการนี้ผู้อนุญาตพิจารณาเห็นว่าสถานที่นั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ดำเนินการโรงเรียนเป็นการชั่วคราวได้ก็ให้คำสั่งอนุญาต

หมวด ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๖๐ ผู้ขออนุญาตหรือผู้ยื่นคำขออนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่อนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๖๒ มาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๖ ผู้ยื่นคำขออนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครุใหญ่ หรือครุ แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการมีคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๓ ครุใหญ่ หรือครุมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของผู้อนุญาตให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองการทำงานมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๘๒ และได้แจ้งคำสั่งให้คู่กรณีทราบ หากคู่กรณีไม่พอใจ

คำสั่งนี้ ให้คุ้มครองสิทธิหรือธรรมเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๑๐

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๘๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในโรงเรียนเพื่อตรวจสอบกิจการและการดำเนินงานของโรงเรียนในระหว่างเวลาทำการหรือเปิดทำการ ทั้งนี้ เพื่อตรวจตราควบคุมให้โรงเรียนปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

(๒) มีหนังสือเรียกผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครู หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๘๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดบรรดาส่งของที่เห็นว่าโรงเรียนมีไว้เป็นการละเมิดต่อบทบัญญัติในมาตรา ๕๕ เพื่อเป็นหลักฐาน ในการพิจารณาคดี ได้อีกกว่าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าบรรดาส่งของนั้นจะเป็นของผู้ใด

ส่งของที่ยึดหรืออายัดไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่พิพากษาให้รับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งคืนเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทราบ หรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ในกรณีไม่อาจรู้ได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองให้ส่งคืนผู้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๐๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ในกรณีที่ผู้ใดรับโทษตามวรรคหนึ่งแล้วกระทำความผิดอีก ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๐๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงสองพันบาท

มาตรา ๑๐๕ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูยังกระทำการเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูอีก หรือผู้ใดได้รับโทษตามวรรคหนึ่งแล้วกระทำความผิดซ้ำอีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๘ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๐๙ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ควบคุมดูแลโรงเรียน หรือละเลยให้โรงเรียนดำเนินกิจการไม่โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดมีหน้าที่ปฏิบัติกรให้เป็นไปตามมาตรา ๔๖
มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือ
มาตรา ๕๔ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตราค้างกล่าว
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเรียกเก็บค่าธรรมเนียมโดยไม่
ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ หรือเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นนอก
จากค่าธรรมเนียม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาต
ที่สั่งตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง
เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๔ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ผู้ใด
ฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน
ห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๕ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกดำเนินกิจการโรงเรียนโดย
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรี
กำหนดตามมาตรา ๖๖ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่จ่ายค่าชดเชยหรือค่าทดแทนให้แก่ครูใหญ่หรือครู ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานตามมาตรา ๑๘ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ตามมาตรา ๘๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของนิติบุคคลนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๑๒๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการสำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับจังหวัดอื่นมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๒ ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๓ ให้โรงเรียนราษฎร์ที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์เป็นโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้เป็นเจ้าของผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์เป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูแล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๔ ให้บรรดากฎกระทรวง และระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงและระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ศิริสุตานนท์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน	ฉบับละ	๕ บาท
(๒) คำอุทธรณ์	ฉบับละ	๕ บาท
(๓) คำร้องและรายงานต่าง ๆ	ฉบับละ	๕ บาท
(๔) ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๖) ใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่	ฉบับละ	๒๕ บาท
(๗) ใบอนุญาตให้เป็นครู	ฉบับละ	๑๕ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐ บาท
(๙) หนังสืออนุญาตอื่น	ฉบับละ	๑๐ บาท
(๑๐) การคัดสำเนาเอกสาร	หน้าละ	๕ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วและมีทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้